

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КРСЕК
Ольга
Євгенівна

Декан факультету
Кандидат педагогічних
наук, доцент

Народилась 19 жовтня 1958 р. у м. Ленінграді, СРСР. Вищу педагогічну освіту здобула в Київському державному педагогічному інституті іноземних мов на факультеті англійської мови у 1980 р. Після закінчення інституту працювала вчителем англійської мови в середніх школах м. Білої Церкви Київської області та Луганська.

У 1995–2005 рр. викладала англійську мову на кафедрі іноземних мов у Луганському державному медичному університеті.

У 2006 р. здобула ступінь кандидата педагогічних наук, захистивши дисертацію за спеціальністю 13.00.07 — теорія і методика виховання «Формування професійної мовленнєвої культури у студентів медичних університетів як компонента їх духовності». У тому ж році посіла посаду доцента кафедри практики іноземних мов Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, а з 2009 р. виконує обов'язки декана філологічного факультету.

Автор 36 наукових публікацій, які є результатом постійних досліджень на предмет моральних цінностей спілкування, соціальних ролей та ролі мовленнєвої поведінки людини, парамовленнєвих засобів спілкування.

Більше 30 років присвятила навчанню молоді англійської мови. Громадська діяльність О. Є. Крсек спрямована на створення умов для навчання дітей зі спеціальними потребами. На базі Луганської обласної спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату для глухих дітей. Ольга. Євгенівна створила експериментальну групу для вивчення англійської мови.

Заміжня, має двох дорослих доньок.

Життєве кредо Ольги Крсек — вислів Г. Келлера: «Якщо ви бажаєте не помилитися в майбутньому, то створіть його тут і тепер».

©

Видавничий центр
<http://www.izdat.com.ua>

До складу факультету входять кафедри: педагогіки, англійської мови, іноземних мов, практики іноземних мов, української мови та літератури; теорії і практики перекладу германських та романських мов.

Напрями підготовки: «Філологія», «Професійна освіта».

На факультеті працюють 8 докторів та 27 кандидатів наук.

Аспірантура та докторантура за спеціальностями:

13.00.01 — Загальна педагогіка та історія педагогіки,

13.00.04 — Теорія і методика професійної освіти,

13.00.07 — Теорія і методика виховання,

13.00.02 — Теорія і методика навчання української мови.

Функціонує спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності

13.00.07 — Теорія і методика виховання.

Із кожним роком підприємства, організації, навчальні заклади регіону відчували потребу в кваліфікованих кадрах-філологах. Тому в липні 2006 року у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля було створено філологічний факультет. Його першим деканом призначили доктора педагогічних наук, професора В.І. Бадера.

Факультет здійснює підготовку за 4-ма спеціальностями: «Українська мова та література», «Прикладна лінгвістика», «Переклад», «Професійне навчання», має достатній кадровий потенціал для підготовки висококваліфікованих фахівців. Загальна кількість професорсько-викладацького складу філологічного факультету становить 130 осіб. Форми навчання: денна і заочна. Фінансування: бюджетне й контрактне.

З 2004 року при кафедрі педагогіки працює докторантура за спеціальністю 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки й аспірантура за спеціальностями 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти; 13.00.07 — теорія і методика виховання. У лютому того ж року було відкрито спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 13.00.07 — теорія і методика виховання. Науковий керівник — член-кореспондент Академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор педагогічних наук, професор Галина Павлівна Шевченко. З 1 вересня 2004 року працює магістратура «Педагогіка вищої школи».

Одним із найважливіших аспектів діяльності факультету є навчально-методична робота. Ми прагнемо насамперед забезпечувати навчальний процес підручниками, посібниками, програмами, авторство яких належало б факультетським викладачам. Усі навчальні дисципліни мають методичні розробки (зокрема рекомендації до виконання самостійних,

практичних, контрольних і дипломних робіт) тести, конспекти лекцій.

Викладачі і студенти — постійні учасники багатьох національних і зарубіжних науково-практичних конференцій. Переможці студентських олімпіад і конкурсів науково-дослідних робіт публікують результати своїх досліджень у наукових збірниках. Студенти факультету проходять стажування в Німеччині, Франції, Туреччині. Політика розширення міжнародної співпраці, яку проводить факультет, докликана полегшити доступ співробітникам і студентам до світових досягнень філологічних наук.

З 2003 року у структурі Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля функціонує Інститут духовного розвитку людини. Його було відкрито на громадських засадах Донецьким науковим центром НАН України 13 жовтня 1999 року. Підґрунтям для створення Інституту стали здобутки наукової школи «Формування духовної культури учнівської молоді», започаткованої членом-кореспондентом АПН України, заслуженим діячем науки

Професор Г.П. Шевченко приймає нагороду на VII Міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні — 2004» у номінації «Інформаційні педагогічні технології у навчальному процесі»

Працює спеціалізована вчена рада із захисту докторських дисертацій

і техніки України, доктором педагогічних наук, професором Г.П. Шевченко та провідними ученими Донбасу різних галузей людинознавчих і природознавчих наук. Інститут покликаний здійснювати фундаментальні та прикладні наукові дослідження із проблем духовного розвитку людини, координації та організації наукових досліджень у Донецькому регіоні з проблем духовного розвитку особистості; сприяти підвищенню духовно-інтелектуального, духовно-морального, духовно-естетичного та творчого потенціалу учнівської молоді та населення, науково консультувати органи державної влади та місцевого самоврядування з організаційних та методичних питань духовного розвитку особистості та суспільства; готувати та видавати наукову та науково-методичну літературу за наслідками проведених наукових досліджень; започатковувати фахові наукові видання, проводити міжнародні та всеукраїнські симпозиуми, конгреси, конференції наради та семінари.

Створення філологічного факультету в університеті імені талановитого письменника, знавця словесності, етнографа, діалектолога, лексиколога, лексикографа — великого Володимира Даля — символічно та закономірно. Мова — це найбільше надбання людства, умова його виживання і розвитку, спосіб пізнання навколишнього світу, дзеркало, скарбниця і знаряддя культури як способу життя і світогляду людей. А володіння Словом — це вміння мислити, висловлювати свої думки, передавати їх, впливати на інших... Мистецтво володіння словом є виразною ознакою Розуму та Освіченості.

Саме зараз, коли під впливом різних чинників стають дедалі відчутнішими процеси знедуховлення і декультуризації суспільства, виникає потреба у свідомо організованій контрверсії — якісній філологічній освіті з її потужним гуманістичним потенціалом.

Відомий французький учений Клод Леві-Строс висловив думку, яка більшості сучасних інтелектуалів видається дещо епатажною: «XXI століття має бути століттям філологічної науки, або ж його взагалі не буде». Слово «філологія» буквально означає «любов до слова». А саме любов до слова об'єднує викладачів та дослідників мов і літератур у їх сучасному стані та історичному розвитку, а також перекладачів,

дипломатів, працівників засобів масової інформації, книговидавців, письменників, поетів.

Бурхливий науково-технічний прогрес сприяв формуванню у суспільстві гіпертрофованого уявлення про абсолютний пріоритет технологічних і технічних досягнень та матеріального багатства. У різних соціальних сферах на першому плані поставили критерії доцільності, ефективності. Саме освіта почала розглядатися як засіб набуття знань, навичок, умінь, необхідних для освоєння технологій і техніки, виконання вузькопрофесійних функцій. Сьогодні одним зі стратегічних завдань розвитку освіти в Україні є створення мовного прориву в освіті. Отже, мовленнєвий розвиток активно поєднується із пізнанням образно відтвореного світу, інтенсивним етико-естетичним формуванням особистості. Філологічна освіта є для людства винятково ефективним засобом мовленнєвого та духовно-культурного розвитку, що сповнює людство позитивною, гуманістично-забарвленою енергією. Вона має чітко виражені пріоритети в таких засадничих для людини освітньо-виховних напрямках, як національна ідентифікація, патріотизм, духовно-культурне виховання. Крім того, необхідно враховувати ще й історіо-знавчу, народознавчу та людинознавчу функції філологічної освіти.

Студенти факультету не лише відвідують навчальні заняття, а й мають змогу займатися в мистецьких студіях, брати участь у роботі наукових гуртків, реалізовувати свої організаційні здібності в університетських громадських об'єднаннях, відвідувати різноманітні спортивні секції. Органічно поєднуючи навчання із творчими ініціативами, студенти факультету щорічно здобувають призові місця у різних студентських конкурсах. Культурне і спортивне життя філологів вирізняється своїми досягненнями. Студенти філологічного факультету із задоволенням займаються в університетському ансамблі сучасного танцю «Олімп і Я», ансамблі народного танцю «Світоч», музичному ансамблі «Світанок України», хоровій капелі. Також на факультеті створено танцювальні колективи «Фентезі» та «Пульс», які є не лише окрасою університетських свят, але й бажаними гостями за

Із представниками мерії м. Рош ля Мольєр (Франція)

Ансамбль народного танцю «Світоч»

кордоном (Туреччина). Акторські таланти мають змогу реалізуватися у «СтудДальтеатрі», вистави якого збирають великі аудиторії глядачів. А кмітливі та веселі завжди збираються у славнозвісної університетської команді КВК «Это Здорово!», жоден виступ якої не відбувається без участі студентів філологічного факультету.

Доброю практикою для студентів-філологів є видання власної газети «Мир (молодь і реальність)», у якій вони публікують різні за жанрами твори (нариси, статті, оповідання, поезії), а також мають змогу випробувати себе не лише як автори, а і як редактори, ілюстратори тощо.

Із метою всебічного оволодіння іноземними мовами та набуття полікультурних знань на факультеті постійно працюють клуби аматорів французької мови «Rapogama», любителів німецької мови «Für Dich», клуб англійської мови «Hi». Здавня славною традицією в роботі цих клубів стали зустрічі із представниками Німеччини, Франції, США.

Слід наголосити, що навчання студентів у аудиторії, їх участь у багатьох заходах поза нею мають не лише фаховий та естетичний аспекти, а й патріотичний, що зумовлено необхідністю виховання національно свідомого громадянина України. А це — один із безумовних пріоритетів діяльності філологічного факультету.

Сьогодні філологічний факультет — це потужна освітня й наукова структура Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, високопрофесійний колектив якої готує кадри філологів для України та інших країн, розкриває перед нашою талановитою молоддю надбання української і світової науки та культури.

Кафедра української мови та літератури

У 1973 році було створено кафедру російської філології як іноземної. На кафедрі вивчали російську мову студенти Алжиру, В'єтнаму, Болгарії, Польщі, країн Латинської Америки, Африки та ін.

При кафедрі працював клуб інтернаціональної дружби, гуртки, ансамбль інтернаціональної пісні. Святкували й Дні слов'янської писемності. Викладачі кафедри працювали в Афганістані, Австрії, Шрі-Ланці, Камбоджі, Фінляндії та на Кубі.

З 1992 року у зв'язку із проголошенням незалежності України, прийняттям закону «Про мови в Україні», наданням українській мові статусу державної і введенням у навчальний процес дисципліни «Українська мова» почала працювати кафедра філологічних наук. У 1997 році вона називалася «Кафедра журналістики і філології», з 1999 року — кафедра української та російської філології, з вересня 2000 року — кафедра філології.

У різні часи кафедру очолювали: Є.П. Петров, С.В. Талишкіна, Т.М. Зінченко, В.М. Володимиров, Н.В. Ільїна, В.І. Бадер, Л.О. Кутенко. У січні 2001 року з кафедри філології виокремилася кафедра української мови та літератури. Її завідувачем призначили професора, доктора педагогічних наук В.І. Бадера.

Колектив кафедри береже традиції своєї alma mater і намагається створити свої власні. З вересня 2001 року готує фахівців за напрямом «Філологія» і спеціальностями «Українська мова та література» і «Прикладна лінгвістика». Напрям і спеціальності проліцензовані й акредитовані. Від 26 грудня 2006 року кафедра одержала право готувати магістрів філології.

В.І. Бадер,
завідувач кафедри
д. п. н., професор

На сьогодні кафедра має висококваліфікований професорсько-викладацький склад. Тут працюють два доктори наук, професори: В.І. Бадер, П.О. Будівський; шість кандидатів наук, доцентів: В.Ю. Пустовіт, І.В. Магрицька, В.О. Шевцова, Р.І. Пашук, Л.О. Кутенко, Г.П. Бондаренко; п'ять старших викладачів: І.В. Сушина, Н.П. Прасолова, Н.С. Бугоркова, О.І. Шумейко,

О.А. Карловас; асистент М.В. Макарова, викладач-стажист О.С. Тарапат.

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри В.О. Шевцова нагороджена медалями: «За доблестний труд» (1970 р.), нагрудними знаками «Відмінник народної освіти» (1987 р.), «Відмінник освіти України» (2005 р.). Кандидат філологічних наук, доцент І.В. Магрицька — орденом Княгині Ольги III ступеня «За вагомий особистий внесок у розвиток національної

Фото на пам'ять перед поїздкою до Франції

освіти, багаторічну сумлінну працю і високий професіоналізм» (2007 р.).

Навчально-виховна робота та її науково-методичне забезпечення є головними пріоритетами всієї діяльності кафедри, яка готує фахівців за напрямом підготовки 6.020303 — «Філологія» та двома спеціальностями.

Спеціальність «Українська мова і література», кваліфікаційні рівні — спеціаліст, магістр.

Випускники за спеціальністю «Українська мова і література» можуть обіймати первинні посади викладача української мови у вищих навчальних закладах, спеціаліста муніципальної сфери, референта з питань інформації тощо та готуються до вирішення системи задач діяльності, а саме: забезпечення усної і письмової комунікації та інформації в різних галузях господарства, освіти, науки та культури, обробка текстової інформації, прогнозування навчально-виховного процесу, розробка технологій навчання мови.

Спеціальність «Прикладна лінгвістика», кваліфікаційний рівень — спеціаліст.

Випускники за спеціальністю «Прикладна лінгвістика» можуть обіймати первинні посади викладача української мови у вищих навчальних закладах, керівника групи інформаційного забезпечення роботи в державних і комерційних установах, керівника проекту дослідної групи, лабораторії, що працюють над створенням автоматизованих систем, баз даних, автоматизованих робочих місць філолога та готуються до вирішення системи завдань діяльності, а саме: розробка автоматизованих інтелектуальних систем на базі нових лінгвістичних технологій, створення автоматизованих лінгвістичних технологій, автоматизованих робочих місць філолога.

Колектив кафедри сприяє зростанню духовних і культурних потреб студентів, формує в них корпоративний дух. На це спрямований весь потенціал виховного процесу.

Невід'ємною складовою діяльності кафедри є її науково-методичне забезпечення. Підготовлені й сертифіковані навчально-методичні комплекси дисциплін, розробляються і сертифікуються комп'ютерні навчальні програми та методичні матеріали

Студенти групи ФФ-281 на лекції з давньої української літератури

Студенти групи ФФ-271 разом із улюбленим куратором

щодо їх використання. Створена й поповнюється електронна бібліотека кафедри. Добрими помічниками на цій царині роботи є наші молодші колеги — студенти; деякі примірники електронних версій зроблені ними самостійно. Студенти беруть активну участь у роботі конференцій, гуртків, семінарів, круглих столів, науково-дослідних груп, як-от: «Інтелектуальний і національний творчий потенціал сучасної української літератури», «Технології аудіювання», «Художня й регіональна ономастика», «Мультимедійні технології навчання української мови», «Луганщина, її говірки» тощо, підвищуючи в такий спосіб якість підготовки до своєї фахової діяльності. Підручниками й навчальними посібниками з дисциплін спеціальностей кафедри студенти мають змогу користуватися у Луганській обласній бібліотеці ім. М. Горького, науковій бібліотеці Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, електронній бібліотеці кафедри та у власних бібліотеках викладачів.

Наступним пріоритетом роботи кафедри є наукова робота. У цій царині плідно працює її професорсько-викладацький склад. Наукові результати проходять апробацію на конференціях різних рівнів, обговорюються на засіданнях кафедри, семінарах, рецензуються. Лише після цього наукові доробки (монографії, словники, статті, посібники) виходять друком і впроваджуються у навчальний процес. Молоді викладачі, до речі, наші випускники, також переймаються науковими проблемами кафедри і працюють над кандидатськими дисертаціями. Основна проблематика наукової роботи кафедри — методичні шляхи вдосконалення процесу навчання української мови учнів і студентів; проблеми становлення і розвитку української комп'ютерної лінгводидактики; дослідження антропонімії й топонімії східноукраїнського ареалу; актуальні питання художньої ономастики; дослідження фразеології Луганщини; ареальне дослідження говірок Луганщини; проблеми поетики в новітній літературі; аналіз мовностилістичних особливостей. На кафедрі працює аспірантура за спеціальністю 13.00.02 — теорія і методика навчання

української мови. Науковий керівник — доктор педагогічних наук, професор В.І. Бадер.

Профорієнтаційна робота з майбутніми абітурієнтами проводиться у формі «Школи юного філолога», яка безкоштовно працює для всіх школярів Луганська. Щорічно її відвідує близько 30–50 осіб.

Кафедра англійської мови

Про минуле, сучасне та майбутнє

Становлення та розвиток кафедри тісно пов'язані з історією розвитку університету. Після реорганізації філіалу Харківського політехнічного інституту у вечірній машинобудівний у ньому створюють нові підрозділи. Наказом ректора від 27 лютого 1967 року було створено кафедру іноземних мов, яку очолила Н.В. Гетко. Перші викладачі кафедри: А.М. Дулепо, Є.В.Маркін, І.Г.Нерон, А.Є. Решетникова. Після Н.В. Гетко завідувачем кафедри став Є.В. Маркін. Це був час, коли вуз одержав статус стаціонарного, створювалися нові факультети, збільшувалась кількість студентів. Кафедра поповнилася новими викладачами, які вели практичні заняття з англійської та німецької мов зі студентами всіх спеціальностей.

У перші роки діяльності кафедри відчувалася гостра нестача навчально-методичної літератури. У зв'язку з цим провідні викладачі в допомогу студентам готували методичні вказівки і збірники вправ до практичних занять. У 1969 році видавництво Львівського університету видало підручник з англійської мови «Двигуни внутрішнього згоряння», який підготувала старший викладач М.М. Седач.

У 1973 році кафедру очолила Є.С. Самохвал. Тут почало працювати більше співробітників, молоді викладачі набували досвіду роботи, відвідуючи заняття старших викладачів. Вивчається досвід провідних вузів країни на курсах ФПК у Львові, Києві, Харкові, Москві, Ленінграді.

Особливо підвищився кваліфікаційний рівень викладачів, коли у 1979 році кафедру очолила Е.М. Чижевська. З метою набуття передового досвіду викладання іноземних мов викладачі кафедри відвідують курси підвищення кваліфікації не лише у провідних вузах країни, а й в Англії та Німеччині. Значну допомогу в цій справі надавав нам проректор із міжнародних зв'язків Володимир Костянтинівич Варецький. Викладачі Є.С.Самохвал, Р.М.Гетьман, З.П. Кравченко, Т.В. Мрихіна, М.Ф. Беленьков, Г.В. Віряльченков підвищили свою кваліфікацію в університеті міста Лейпцига (Німеччина), а Е.М.Чижевська і Е.Г. Міквабія — в університеті міста Оксфорд (Англія).

Для більшого зацікавлення студентів вивченням іноземних мов, щороку проводяться вузівські й міжвузівські студентські олімпіади, науково-методичні конференції. Студенти брали участь у багатьох республіканських олімпіадах іноземних мов і неодноразово посідали призові місця.

У 1986 році кафедру очолив кандидат педагогічних наук, доцент Е.Г. Міквабія. Відтоді для акти-

Е.Г. Міквабія,
завідувач кафедри
к. п. н., доцент

іноземних мов починають впроваджуватися нові педагогічні прийоми. Група викладачів під керівництвом О.С. Клименка розробляє методику використання в навчанні телебачення. Викладачі О.Г. Парієва, Ю.В. Івченко, І.Ю. Гусленко, О.Д. Шевчук, І.І. Мазур створили навчальні фільми з усіх усних тем.

У зв'язку з розвитком інституту, реорганізацією його в університет з'явилося багато нових спеціальностей, які вимагали поглибленого вивчення іноземних мов. Тому 21 липня 1999 р. з кафедри іноземних мов виділилася кафедра англійської мови, яку очолив доцент Е.Г. Міквабія.

За цей час створено творчий викладацький колектив, який об'єднав висококваліфікованих і досвідчених педагогів-викладачів, таких як доцент Л.В. Віннікова, старші викладачі І.П. Вітренко, І.Д. Гарус, О.О. Дегтяренко, Л.Б. Мальоткіна, О.М. Новікова, Е.М. Чижевська та молодих викладачів — І.Ю. Афоніну, Н.О. Бреславец, Т.Ю. Віноградову, О.В. Висоцьку, Т.Г. Гуковську, К.В. Кузь, Д.В. Мірошніченко, О.Л. Фоменко, О.В. Хижняк,

Засідання методичної ради кафедри

Л.В. Чибіс. Водночас створюються умови для вдосконалення навчально-виховної роботи. Здійснюється активна робота з розробки НМКДКД спеціальностей. На сучасному етапі такі комплекси розроблено практично з усіх спеціальностей. Тут слід відзначити викладачів І.Ю. Афоніну, Н.О. Бреславец, Т.Ю. Віноградову, І.П. Вітренко, І.Д. Гарус, Т.Г. Гуковську, Л.Б. Мальоткіну, Л.М. Маталігіну, М.І. Михайлюк, О.М. Новікову, О.С. Павлову, Т.Г. Солопову, Л.П. Щолокову. У навчальному процесі викладачі використовують інтенсивні методи навчання та педагогічну технологію.

На кафедрі проводять роботу зі створення електронних та альтернативних навчальних посібників, курсів дистанційного навчання. Авторськими колективами вже видано два електронних посібники: доценти Е.Г. Міквабія, В.А. Слашов та старші викладачі І.П. Вітренко, О.О. Дегтяренко, О.М. Новікова (англійська мова для студентів II курсу напряму

підготовки «Залізничний транспорт», «Електронний навчальний посібник для студентів I курсу економічного напрямку підготовки»).

Загалом викладачі кафедри видали понад 250 навчальних посібників, методичних вказівок для студентів усіх спеціальностей і форм навчання. Науково-дослідницька діяльність є важливим показником якості організації навчального процесу кафедри. Тому викладачі здійснюють науково-дослідницьку й виховну роботу, беруть активну участь у міжнародних, республіканських та міжвузівських науково-практичних конференціях. Тези їхніх доповідей та статті надруковано в різних вузівських збірниках Луганська, Алчевська, Донецька, Львова, Маріуполя, Ялти, Києва, Москви та інших міст. Зараз на кафедрі працюють два кандидати наук — Л.В. Віннікова, Е.Г. Міквабія. П'ять викладачів навчаються в аспірантурі: Т.Ю. Віноградова, О.В. Висоцька, Г.В. Дворцева, І.В. Форостюк, Л.В. Чибіс.

Два викладачі Т.Г. Гуковська, О.В. Хижняк закінчили навчання в аспірантурі і готують роботи до захисту, два вступили на денне відділення аспірантури на кафедру педагогіки. На кафедрі панує позитивний морально-психологічний клімат, і ми впевнено крокуємо в майбутнє.

Кафедра теорії і практики перекладу германських і романських мов

Кафедру теорії і практики перекладу германських і романських мов було створено у 2000 році на базі кафедри професійної мовної підготовки.

Кафедра готує професійних перекладачів широкого профілю за напрямом «Філологія» і трьома спеціалізаціями: Переклад. Англійська, французька, німецька мова та друга іноземна мова. Випускники отримують також кваліфікацію викладачів іноземних мов і перекладу в середніх та вищих навчальних закладах.

Гордістю кафедри є висококваліфікований перекладацький персонал. Кандидати філологічних наук, які досліджують проблеми перекладознавства й іноземної філології, викладають дисципліни, що становлять базу теоретичної підготовки перекладача. Досвідчені викладачі ведуть практичні курси основної, другої та третьої іноземних мов і перекладу.

Кафедру очолює О.С. Клименко, кандидат філологічних наук, доцент, автор понад 30 публікацій.

О.С. Клименко,
завідувач кафедри
к. філ. н., доцент

О.С. Клименко є докторантом кафедри французької філології Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Він підготував докторську дисертацію «Динаміка французької літературної норми і нормалізація мови в сучасній Франції».

Старші викладачі І.П. Твердохлебова, М.Ю. Вознюк, доцент М.М. Літвінова є провідними спеціалістами з перекладу

Круглий стіл «Втілення Болонського процесу у СНУ ім. В. Даля»

відповідно англійської, французької і німецької мов. Старший викладач С.М. Барилко — заступник декана філологічного факультету, нещодавно захистила кандидатську дисертацію «Формування духовно-творчої особистості студента засобами сучасної літератури Англії і США». Вона викладає літературу англійських країн і є координатором студентського конкурсу художнього перекладу. Заслужений авторитет серед студентів здобули доцент Н.В. Хомяк, старші викладачі О.П. Пивоварова, Н.І. Климова, І.Ю. Смирнова, викладач Я.В. Вжещ.

З 2005 р. кафедра щороку проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Мова в контексті культури і міжкультурної комунікації» за такими напрямками: лінгвокультурний підхід до вивчення іноземних мов; історико-типологічні особливості національних мов; проблеми когнітивної семантики; переклад як процес міжкультурної комунікації; культурна адаптація при перекладі; прагматико-комунікативні принципи навчання іноземних мов; інтерактивні методи навчання мовного етикету; застосування мультимедійних засобів у викладанні лінгвокраїнознавства.

Конференція стала помітною подією в науковому житті університету. З кожним роком розширюється географія поданих доповідей, яка сьогодні охоплює практично всі регіони України. Кафедра має необхідне програмно-методичне забезпечення на рівні державних вимог, навчально-методичні комплекси дисциплін та дистанційних курсів дисциплін. Застосовуються інноваційні педагогіко-методичні технології: НМКДКД інтерактивного типу доповнені гіперпосиланнями (з додатковою інформацією навчального чи пізнавального характеру, портретами персоналій, картами); аудіо-відеоконспекти і модульно-блочні конструкції до дисциплін; неориторичні технології «мовних портфелів», що забезпечують перехід від суто мовної компетенції до реального використання мови; віртуальні екскурсії і чати; мнетехнічні технології, що полегшують запам'ятовування інформації на заняттях із перекладу; супутникове телебачення на заняттях із практики іноземних мов і перекладу.

Кафедра має методичний кабінет з багатим фондом оригінальної навчально-методичної літератури

з іноземних мов та перекладу — підручники, посібники, словники, довідкова література — усього понад 3000 примірників.

Хоча й неможливо підготувати перекладача художньої літератури, якщо людина не є літературно обдарованою, наші студенти, які пишуть вірші українською, російською, іноземними мовами, перекладають іншомовну поезію на рідні мови, засвоюють навички художнього перекладу. Викладається спеціальний курс основ художнього перекладу та його редагування. Доброю традицією на кафедрі став конкурс студентського художнього перекладу, що має дві номінації: прозаїчні твори і поезія. Вийшли друком дві збірки поетичних перекладів майбутніх філологів «Творчість молоді — наша гордість».

На кафедрі діє клуб аматорів англійської мови «НІ», роботу якого координує старший викладач Н.І. Климова. Регулярно збираються секції клубу: «За чашкою чаю», «Джаз як стиль життя», відео-секція, де переглядається й обговорюється мистецьке кіно. Клуб постійно реалізовує колективні студентські проекти — тематичні творчі вечори. Останнім часом доробком клубу стали заходи: «Висоцький — навіки серед нас», «Як справи, старий Сем?» (до 40-річчя з дня смерті Е. Хемінгуей), вечір «Хай ліра в серці відгукнеться», присвячений Всесвітньому дню поезії, постановка п'єси Моріса Меттерлінка «Синій птах», літературно-музична композиція «Вогонь шевченківського слова народам іншим передати» (до якої увійшли переклади поезій Тараса Шевченка іноземними мовами, зокрема зроблені нашими студентами), пісенний вечір «На хвилях моєї пам'яті», поетично-драматичний вечір до 445-річчя від дня народження Вільяма Шекспіра.

Ми пишаємося нашими випускниками різних років, почуття яких передають такі слова Альони Тихомирової з нашого першого випуску (2005 р.): «Чудові викладачі кафедри змогли створити середовище, в якому було цікаво навчатися, працювати й відпочивати. Завдяки високому професіоналізму й безцінному досвіду викладачів студенти отримали необхідну базу знань і мотивацію до подальшого їх удосконалення». За рекомендацією кафедри А. Тихомирову прийняли до проекту Міністерства

Робоча група конференції «Мова в контексті культури і міжкультурної комунікації»

Великобританії з питань міжнародного розвитку (DFJD) на посаду перекладача й асистента керівника проекту. Олена Синча, випускниця 2006 року, нині викладає французьку мову на кафедрі практики іноземних мов СНУ ім В. Даля. Олена Лісовцова, випускниця 2007 року, викладач нашої кафедри, тепер — аспірантка кафедри теорії і практики перекладу германських мов Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Дар'я Климова, випускниця 2008 року, є переможницею конкурсу на стажування в компанії «Майкрософт Україна». Вона працювала у проєктах впровадження нових продуктів фірми «Майкрософт», протягом 2007—2008 рр. — у компанії «CISCO Systems», що є світовим лідером у галузі інформаційних технологій. Зараз виконує обов'язки асистента директора з розвитку бізнесу Донецької паливно-енергетичної компанії в центральному офісі (м. Київ). Ганна Кудінова, випускниця 2009 року, яка брала участь у багатьох національних та міжнародних конференціях, що проводилися в університетах України, Польщі (Валг) та Франції (Сент-Етьєн), у міжнародних проєктах стажування та обміну студентів із Францією та Польщею. Тетяна Черноморцева, випускниця 2009 року, протягом навчання була лідером студентського самоврядування, у 2007 році брала участь у міжнародній конференції в університеті імені Костянтина Філософа в місті Нітра (Словаччина), у 2008 році — у Міжнародній студентській науковій конференції у місті Валч (Польща). Артем Кузнецов, випускник 2009 року, — виконавець авторської пісні, соліст народного ансамблю сучасної естрадної пісні «Світанок України», танцюрист ансамблю спортивного танцю «Пульс». Він блискуче захистив дипломну роботу «Особливості перекладу англійських текстів пісенного жанру» і зараз є аспірантом кафедри перекладу германських мов Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Кафедра іноземних мов

Наказом ректора СНУ професора О.Л. Голубенка від 25 червня 2001 (13) з метою ефективного управління навчальним процесом на базі кафедри перекладу германських і романських мов була створена кафедра іноземних мов. Її завідувачем призначили кандидата педагогічних наук, доцента Володимира Едуардовича Краснопольського.

Кафедра іноземних мов займає в Україні провідні позиції в царині комп'ютеризованого навчання.

У створених аудіовізуальних лабораторіях використовуються новітні засоби ТЗН. Використання комп'ютерних програм дозволило ефективно організувати аудиторні й позааудиторні заняття для студентів денного та заочного відділень, зменшити аудиторне навантаження за рахунок інтенсифікації навчального процесу, індивідуалізувати навчальну діяльність студентів, підвищити мотивацію занять з іноземних мов, стимулювати спільну наукову діяльність студентів і викладачів.

В.Е. Краснопольський,
завідувач кафедри
к. п. н., доцент

Для студентів заочного відділення створені пакети навчальних матеріалів в електронно-му вигляді. Розробляється методика використання ресурсів Internet у навчальному процесі. Викладачі В.Е. Краснопольський, З.П. Кравченко, Л.Г. Васильєва, О.В. Ігнатова, Т.М. Міщенко, О.Д. Шевчук створили мультимедійні навчальні комп'ютерні програми.

В.Е. Краснопольський, З.П. Кравченко, А.А. Жолтецький розробили і втілили в життя мультимедійний проект «Великі німці». У його рамках було проведено відеоконференції з університетами Бремена й Магдебурга, створено мультимедійну хрестоматію.

На кафедрі іноземних мов упроваджується дистанційна форма навчання з використанням телеконференцій, організований віртуальний консультативний пункт для студентів Кримського факультету.

З моменту створення колектив кафедри активно долучився до міжнародної діяльності. У рамках наукової роботи встановлені тісні ділові контакти з викладачами Варшавського та Люблінського університетів університету (Польща), університету 'Stefan cel Mare' (Румунія), Мельбурнського і Сіднейського університетів (Австралія), Носамбрійського університету (Великобританія), Університету штату Огайо (США), Санкт-Петербурзьким державним університетом (Росія), Академією МНС, Нижньгородським університетом іноземних мов, Белгородським державним університетом, Мічурінським державним університетом (Росія). Викладачі й професори названих університетів беруть активну участь у щорічних міжнародних конференціях «Сучасні тенденції в комп'ютеризації навчання іноземних мов», що проводяться на базі кафедри.

Щороку студенти групи старшого викладача З.П. Кравченко складають сертифікаційні іспити в Гете-інституті і проходять виробничу практику на сталеливарному комбінаті міста Бремен (Німеччина). Спільно з керівником проекту Міністерства

Проведення онлайн-методсемінару із Белгородським державним університетом

освіти й культури Австрії паном Берт Хертот і відділом міжнародних зв'язків СНУ на базі кафедри був організований семінар-тренінг «Німецька мова для туризму». Розпочато роботу за спільним проектом із дослідження німецького й австрійського варіантів німецької мови.

Викладачі кафедри Н.В. Подгорнова та О.Д. Шевчук виграли грант для навчання на мовних курсах у місті Саламанка (Іспанія). Н.В. Подгорнову запросили на семінар-тренінг, що проводиться Посольством Іспанії в Україні. У результаті запропонованого проекту планується відкриття Центру для підготовки та прийому міжнародних екзаменів з іспанської мови. Викладач І.А. Веретеннікова пройшла стажування в університеті міста Пітсбург (штат Пенсільванія, США).

На базі кафедри щорічно проходять міські науково-практичні семінари з проблем методики викладання іноземних мов (спільно з British Council, представниками видавництва Macmillan і Oxford University Press). Доцент В.Е. Краснопольський разом із методистами видавництва Macmillan брав участь у створенні підручника Business English Upper — Intermediate.

Викладачі В.Е. Краснопольський, З.П. Кравченко, Л.Г. Васильєва, Т.О. Калуга у серпні 2006 року взяли участь у конференції, присвяченій проблемам викладання іноземних мов (університет ім. філософа Костянтина, м. Нітра, Словаччина).

Кафедра іноземних мов разом з колегами з Белгородського державного університету, Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна та Мозирського державного педагогічного університету ім. І.П. Шамякіна (Білорусь), організувала і провела міжнародні «Лінгвістичні та методичні аспекти викладання іноземних мов» (2007, 2009 рр.) (Белгород, Росія).

У рамках угоди між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля і Носамбрійським університетом (Ньюкасл, Великобританія), з ініціативи та за активною участю колективу кафедри вперше в Україні був організований спецкурс із проблем світової економіки в режимі on-line для студентів економічних спеціальностей. В.Е. Краснопольський проводить методичні семінари в режимі on-line із Белгородським державним університетом (Росія). Розроблена методика використання комп'ютерної техніки у викладанні іноземних мов. Авторські комп'ютерні навчальні програми відзначені бронзовою медаллю IV Міжнародної виставки вищих навчальних закладів «Сучасна освіта України — 2003» у номінації «Сучасні методи викладання іноземних мов», грамотами ректорату університету, Почесним дипломом Президії Національної академії наук України, дипломами VI—X Міжнародної виставки вищих навчальних закладів «Сучасна освіта України». Старші викладачі Т.М. Міщенко та Т.Я. Ряннель проводять велику позааудиторну роботу зі студентами-іноземцями. На кафедрі іноземних мов здійснюється робота

Завідувач кафедри іноземних мов В.Е. Краснопольський у складі делегації СНУ ім. В. Даля на виставці «Сучасна освіта»

з обдарованою молоддю. Слухачі секції англійської філології МАНУ під керівництвом старшого викладача Л.О. Бекрешевої неодноразово нагороджувалися дипломами I ступеня на міжнародних конференціях.

Кафедра практики іноземних мов

Реалії професійного життя та перспективи розвитку

Кафедра практики іноземних мов була створена у вересні 2006 року. Спочатку вона перебувала у складі факультету журналістики, соціології і мовознавства, але з фундацією на її основі двох самостійних факультетів — масових комунікацій та філологічного — увійшла до складу філологічного факультету. Головною функцією кафедри є забезпечення навчально-виховного процесу студентів 1 і 2 курсів, майбутніх перекладачів із трьох європейських мов: англійської, німецької та французької. Ці мови вивчаються паралельно в поєднанні англійська — німецька, німецька — англійська, французька-англійська або в іншій комбінації мов.

Студенти-першокурсники починають вивчати іноземні мови на професійному рівні з першого дня перебування в університеті (в осінньому семестрі вони опановують основну іноземну мову, а у весінньому додається друга іноземна мова, яку студенти обирають за власним бажанням). Протягом двох років навчання кафедра забезпечує ґрунтовні знання з іноземних мов, що вивчаються

В.Е. Червонецький, завідувач кафедри д. п. н., професор

студентами, і готує їх до наступного навчання на старших курсах (з третього по п'ятий): слуханню лекцій, участі в семінарських та практичних заняттях з аспектів дисциплін основної іноземної мови (теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, теорії перекладу тощо). Студентами третього-п'ятого років навчання опікується кафедра теорії і практики перекладу германських і романських мов, яка забезпечує

подальше поглиблення та розширення отриманих знань і умінь з іноземних мов, готує їх до активної професійної діяльності перекладача.

На кафедрі працюють добре підготовлені, висококваліфіковані викладачі. Очолює кафедру доктор педагогічних наук, професор В.В. Червонецький. У складі викладачів кафедри — чотири кандидати наук. Троє закінчили аспірантуру й готують до захисту виконані ними кандидатські дисертації. Це — М.І. Тихоновська, О. Л. Платонов, В.В. Авдеева. У жовтні 2009 року успішно захистила кандидатську дисертацію викладач кафедри С.С. Червоненька. На кафедрі працюють викладачі, які мають значний стаж роботи у вищому навчальному закладі, зарекомендували себе як висококласні перекладачі, яких запрошують для забезпечення перекладу в солідні організації та установи, а також при виїзді за кордон різних офіційних делегацій м. Луганська та Луганської області. Серед таких слід відзначити старшого викладача М.Є. Шабінського, викладача В.О. Белова, доцентів О.І. Литвинова, Л.А. Дзюбуг. Фактично всі викладачі кафедри працювали або підвищували

Круглий стіл із французьким бізнесменом Патріком Гравелясом

кваліфікацію за кордоном. Міцні країнознавчі знання, професійне володіння іноземними мовами сприяли розвитку міжнародного співробітництва кафедри, яка на сьогодні має тривалі контакти з вищими навчальними закладами зарубіжних країн. Зокрема, хороші партнерські стосунки склалися з університетом міста Сент-Етьєн (Франція). Представники цього навчального закладу, як студенти, так і викладачі неодноразово відвідували Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. У свою чергу студенти і викладачі Далівського університету підвищували свою кваліфікацію в університеті м. Сент-Етьєн. Очолює міжнародну діяльність кафедри старший викладач М.Є. Шабінський.

На кафедрі практики іноземних мов працюють іноземні спеціалісти-філологи, насамперед носії мов за профілем роботи кафедри. Безпосередньо в 2009-2010 навчальному році у складі викладачів кафедри працює Сьюзан Беддес (США). Вона є членом волонтерської організації цієї країни.

Кафедра сприяє організації тривалих стажувань студентів у країну, мова якої вивчається. Великою

Засідання методичної ради кафедри

популярністю користується американська програма «Робота і подорож», яка надає студентам можливість протягом чотирьох місяців заринутися у мовне середовище, відшліфувати здобуті знання й уміння з англійської мови, ознайомитися з умовами життя і традиціями американців у реальному оточенні. Існує й багато інших програм і можливостей для студентів відвідати країну, мова якої вивчається.

Викладацький склад кафедри приділяє велику увагу залученню студентів до різних конкурсних змагань з обраної спеціальності: олімпіади, участь у конкурсах на отримання грантів для поїздки на навчання за кордон або подорожі в країну, котра їх пропонує. Наші студенти багато разів були переможцями таких конкурсів, демонстрували на них високі результати.

Навчання в сучасному вищому навчальному закладі не можна уявити без участі студентів у дослідній діяльності. На кафедрі традиційно працюють наукові гуртки і проблемні групи, які допомагають студентам орієнтуватися в сучасному потоці наукової інформації за профілем науково-дослідницької роботи провідних вчених кафедри. Щорічно за підсумками наукової роботи студентів у квітні проводяться наукові конференції. Кращі доповіді та повідомлення публікуються у науковому студентському збірнику. За три роки існування кафедри видано три збірники студентських робіт, підготовлених англійською, німецькою, французькою, українською та російською мовами. Випуск такого збірника планується і в поточному 2009-2010 навчальному році.

До 90-річчя Далівського університету на кафедрі заплановано відкриття двох наукових лабораторій — «Прикладна лексикографія» та «Школа і охорона природи за кордоном». Ці науково-дослідні підрозділи покликані активізувати наукову роботу викладачів кафедри і студентів за важливими напрямками сучасних знань, сформуванню вміння до їх самостійного поновлення і здобуття, прищепити молоді інтерес до пошуково-творчої діяльності.

Незважаючи на свій юний вік, кафедра іноземних мов ставить перед собою серйозні завдання щодо її подальшого розвитку та вдосконалення, приведення у відповідність до сучасних вимог і запитів часу змісту всіх видів роботи. Викладачі кафедри впевнено

дивляться у майбутнє, повні творчих задумів і бажання їх здійснювати.

Кафедра педагогіки

Шлях у майбуття, осяяний світлом духовності 2003 рік... У Східноукраїнському класичному національному університеті відкрито відділення педагогіки, куди увійшли кафедра педагогіки та Інститут духовного розвитку людини.

Кафедра педагогіки була створена із провідних фахівців кафедри педагогіки ЛНПУ імені Тараса Шевченка, високопрофесійних спеціалістів зі значним науково-педагогічним досвідом роботи. Серед них доценти С.Б. Шаргородська, О.С. Белих, Є.А. Зеленов, Н.В. Фунтікова, аспіранти Т.Г. Гуківська, Ю.А. Пастухова, О.Л. Платонов, докторант В.В. Червонецький. А очолила кафедру член-кореспондент АПН України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор педагогічних наук, професор Галина Павлівна Шевченко.

Цього ж року при кафедрі відкрили аспірантуру зі спеціальностей 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти; 13.00.07 — теорія та методика виховання та докторантура із цих же спеціальностей.

На початку 2004 р. кафедра педагогіки та Інститут духовного розвитку людини плідно займалися підготовкою матеріалів для Всеукраїнської виставки «Освіта-2004», на якій університет нагородили Золотою медаллю, а членів кафедри відзначили

почесними грамотами.

У лютому 2004 р. була відкрита спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 13.00.07 — теорія та методика виховання, започатковано фаховий (ВАКівський) збірник наукових праць «Духовність особистості: методологія, теорія і практика» з періодичністю видань 6 разів на рік. Цей збірник добре відомий не лише в Україні, а й далеко за її межами.

У травні 2004 р. була проведена I Міжнародна конференція «Духовність особистості, методологія,

Г.П. Шевченко,
завідувач кафедри
д. п. н., професор

Зустріч аспірантів із заслуженим художником України Ф. Стергереску

теорія і практика», в якій брали участь депутати Верховної Ради, академіки і члени-кореспонденти АПН і НАН України, педагогічна спільнота, вчені України, Росії, Угорщини, Польщі. Проведення цієї конференції стало традицією. IV Міжнародна конференція відбулася у жовтні 2009 року на тему «Духовно-культурні цінності освіти та виховання». У ній брали участь вчені України, Росії, Білорусі, Польщі, Болгарії, Франції, Німеччини.

Сьогодні на кафедрі працюють 6 докторів педагогічних наук, професорів (М.Б. Євтух, Л.Ц. Ваховський, Н.Є. Мировпольська, Т.П. Танько, О.Н. Чиж, Г.П. Шевченко), із них — 1 академік і 1 член-кореспондент АПН України (М.Б. Євтух, Г.П. Шевченко), 9 кандидатів наук, доцентів (Т.Л. Антоненко, О.С. Белих, І.П. Булах, Є.А. Зеленов, С.Ф. Рашидов, С.С. Рашидова, Н.В. Фунтікова, І.В. Чеботарьова,

Перед відкриттям IV Міжнародної науково-практичної конференції «Духовно-культурні цінності освіти та виховання» (14 жовтня 2009 р.)

Ю.А. Пастухова) та 2 старших викладачі без наукового ступеня, чії дисертації подані до обговорення (О.О. Шайкіна, Н.В. Сергеева), асистент О.В. Вербовський (прийшов на кафедру з підготовленою дисертацією, захист якої заплановано на квітень 2010 року); асистент А.В. Геоцентров (навчається в очній аспірантурі); в докторантурі навчаються доценти С.Ф. Рашидов, Н.В. Фунтікова та Т.Л. Антоненко. Доцент Є.А. Зеленов підготував докторську дисертацію, захист якої заплановано на січень 2010 року. На кафедрі плідно працюють завідувач лабораторії Т.В. Белих та старший лаборант Т.Е. Герантія.

Зусиллями кафедри відкрито напрям підготовки «Професійна освіта» денної та заочної форм навчання. Кафедра здійснює підготовку фахівців у магістратурі «Педагогіка вищої школи» денної, заочної та вечірньої форм навчання.

Кафедра плідно працює над колективною темою «Духовний розвиток учнівської молоді засобами мистецтва». Тематика дисертаційних робіт аспірантів і пошукачів присвячена розробці цієї наукової проблеми. На кафедрі навчаються в докторантурі: С.Ф. Рашидов, Т.В. Гринько (Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов), Н.В. Фунтікова, 23 аспіранти та 20 пошукачів. Під керівництвом професора Г.П. Шевченко створена потужна наукова

Відкриття виставки «Храми Луганщини»

школа, яка підготувала 70 кандидатів та докторів педагогічних наук. За час відкриття спеціалізованої вченої ради, яка нині стала докторською радою, захищено 80 дисертаційних робіт з усіх куточків України, працівниками університету — 10. З моменту існування кафедри випущено 4 монографії, з них — «Естетичне виховання у вищих навчальних закладах України у сучасний період» (Г.П. Шевченко, Х. Джабер); колективна монографія «Формування духовної культури учнівської молоді засобами мистецтва» — 2006 р. (Г.П. Шевченко, О.С. Белих, Є.А. Зеленов, Т.Л. Антоненко, Н.В. Фунтікова); монографії «Теоретичні основи планетарного виховання студентської молоді» — 2008 р., «Планетарне виховання студентської молоді в умовах глобалізаційних процесів» — 2009 р. (Є.А. Зеленов).

Випущено Словник-хрестоматію педагогічних понять: навчальний посібник для студентів, аспірантів, викладачів. — 2004 (Г.П. Шевченко, О.С. Белих, Є.А. Зеленов, Т.Л. Антоненко, Н.В. Фунтікова).

Кафедра всебічно займається проблемами втілення в навчальний процес інноваційних технологій засобами мистецтва. У розвитку цього напрямку слід відзначити плідну співпрацю викладачів, аспірантів і студентів кафедри. Вони спільно з художниками, поетами, фотографами, танцювальними колективами Луганщини організують творчі проекти, виставки, презентації, які представлені до розгляду всієї наукової

Міністр освіти і науки України В. Кремень на кафедрі педагогіки

Зустріч магістрантів із заслуженим художником України К. Шевердіним

та студентської спільноти університету в навчальних аудиторіях кафедри педагогіки. Результатом цієї роботи є поштовх до подальшого розвитку естетичного середовища і духовних якостей викладачів і студентства. Головною метою цього розвитку стає всебічно розвинена особистість і конкурентоспроможний фахівець, який зможе втілити знання, отримані на кафедрі, у подальше життя й майбутні наукові досягнення.

Своєрідним епіграфом організації життя кафедри стали вірші Євгена Зеленова — талановитого вченого, прекрасного викладача, чудової людини і витонченого поета:

*Над глибоким оврагом
Я приширю коня,
Мне не жить в жизни шагом,
Это не для меня!
Нет мне жизни в окопе,
Мне бы — где высота...!*

Плідно працює Інститут духовного розвитку людини, який був започаткований і відкритий на громадських засадах 13 жовтня 1999 року рішенням бюро Донецького наукового центру НАН України.

З 2003 року Інститут як структурний підрозділ увійшов до складу Східноукраїнського національного університету, а з 2006 року відповідно до наказу Міністра освіти і науки України набув статусу Науково-дослідного інституту у складі Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Підґрунтям для створення Інституту стали вагомі здобутки наукової школи «Духовний розвиток учнівської молоді засобами мистецтва», засновником і керівником якої є член-кореспондент Академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри педагогіки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, академік Міжнародної слов'янської педагогічної академії освіти імені Яна Амоса Коменського Галина Павлівна Шевченко. За значні результати і вагомий внесок у розвиток духовності сучасної людини і суспільства Г.П.Шевченко нагороджена орденом Княгині Ольги III ступеня і багатьма почесними грамотами Верховної Ради та інших державних установ

України. Ідею створення Інституту підтримали провідні науковці Донбасу.

В Інститут прийшли талановиті фахівці — заслужений художник України, відомий в Україні і поза її межами К.М. Шевердін, кандидат медичних наук, поетеса О.А. Марусенко, І.В.Чеботарьова, яка, працюючи в Інституті, захистила кандидатську дисертацію в нашій спеціалізованій вченій раді, кандидат психологічних наук І.П. Булах, старший науковий співробітник О.О. Шайкіна, завлабораторією, магістр педагогіки вищої школи М.С. Бриндак.

На базі Інституту функціонують науково-дослідні лабораторії, експериментальні майданчики: «Духовний розвиток майбутнього соціального працівника» (м. Луганськ, керівник лабораторії — кандидат педагогічних наук, доцент О.П. Омельченко); «Взаємодія фізичного та естетичного виховання особистості і культура здоров'я» (м. Луганськ, доктор педагогічних наук, професор Т.Т. Ротерс); «Полікультурна освіта і виховання в умовах глобалізації сучасної цивілізації» (м. Краматорськ, доктор педагогічних наук, професор В.В. Борисов); «Художньо-естетичне виховання учнівської молоді» (м. Київ, доктор педагогічних наук, професор Н.Є. Миропольська); «Художньо-інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та загально-освітній середній школі» (м. Дніпропетровськ, керівники лабораторії — пошукувачі кафедри педагогіки СНУ імені Володимира Даля В.В. Сизов та М.І. Бабков); «Духовне виховання засобами мистецтва» (м. Тернопіль, доктор педагогічних наук, професор Л.А. Кондрацька); «Формування духовних цінностей студентської молоді» (м. Львів, кандидат педагогічних наук Л.Л. Шумра); «Виховання естетичних якостей фахівців гуманітарно-економічного профілю» (м. Краматорськ, кандидат педагогічних наук, доцент Ю.О. Бурцева); «Моделі духовного розвитку молоді на засадах історико-культурної спадщини» (м. Острог, Острозька академія, керівник лабораторії — кандидат педагогічних наук, доцент К.В. Дубич); «Творчий розвиток особистості» (м. Донецьк, доктор педагогічних наук, професор В.М. Алфімов); «Екологія життя» (м. Горлівка, кандидат педагогічних наук, доцент, докторант Т.В. Гринько); «Духовні основи інтелектуально-

Робочі моменти конференції

фізичної реабілітації і трудової адаптації молоді з обмеженими фізичними можливостями» (м. Краматорськ, кандидат педагогічних наук, доцент, докторант М.В. Роганова) та інші.

Інститут є колективним членом Міжнародної слов'янської педагогічної академії освіти імені Яна Амоса Коменського, тісно співпрацює з багатьма провідними науковими й освітніми навчальними закладами близького і дальнього зарубіжжя (Росія, Білорусь, Болгарія, Польща, Словаччина, Угорщина, Чехія, Австрія, Франція).

Інститут є асоційованим членом Донецького клубу «Інтелігент». Ним розроблені та здійснені такі соціокультурні та психолого-педагогічні наукові проекти: «Кваліметрія духовності та психолого-педагогічні моделі духовного розвитку студентської молоді (держбюджетне фінансування)»; «Моніторинг духовного розвитку учнівської молоді в культурно-освітньому просторі регіону»; «Теоретико-методологічні основи виховання духовної особистості у вищій школі в умовах глобалізації сучасного суспільства»; «Розробка системи методів формування духовних потреб та духовних цінностей учнівської молоді в умовах трансформації інформаційної сфери» та інші.

Інститут здійснює реалізацію довготривалих науково-культурологічних проектів «Єдність культур слов'янських народів», «Єдність культур народів світу», започаткованих у 2004 році.

У квітні 2009 року Генеральний директор ЮНЕСКО пан К. Мацуура і ректор Східноукраїн-

ського національного університету імені Володимира Даля професор О. Голубенко підписали угоду про створення в Науково-дослідному інституті духовного розвитку людини Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Міжнародної кафедри ЮНЕСКО «Духовно-культурні цінності виховання та освіти». Керівником кафедри є Г.П. Шевченко.

Вид діяльності кафедри: наукові дослідження; підготовка аспірантів і докторантів; запрошення провідних учених для різних форм співробітництва; проведення міжнародних конгресів із проблем духовно-культурних цінностей освіти та виховання; проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів, творчих зустрічей з науковцями й освітянами європейських країн; проведення науково-культурологічних, культурно-мистецьких виставок, конкурсів, фестивалів; створення науково-дослідних лабораторій (регіональні, міжрегіональні, міжнародні); базовий розвиток (інформаційні, методичні та консультативні послуги, наукові лабораторії, авторські майстерні).

Кафедра ЮНЕСКО тісно співпрацює з багатьма провідними науковими установами й освітніми навчальними закладами Росії, Білорусі, Болгарії, Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії, Австрії, Франції.

Цільовий контингент — студенти, аспіранти, фахівці, викладачі, вчені України та країн-партнерів.

© Видавничий Центр Клубу «Інтелігент»
<http://www.logos.biz.ua>